

DLHOPISY

Image from Pixabay

Čo je to dlhopis?

Dlhopis je typ investície, ktorá predstavuje pôžičku medzi dlžníkom a veriteľom. Dlhopis je podobný získaniu osobnej pôžičky od banky - s výnimkou toho, že v tomto prípade ste veriteľom (známym ako investor) a dlžníkom je vo všeobecnosti vláda alebo firma / spoločnosť (známa ako emitent). V prípade dlhopisov sa emitent zaväzuje, že bude pravidelne vyplácať úroky investorovi vo vopred určenej výške (kupónová sadzba) z čiastky, ktorú si požičal (nominálna hodnota) do určeného dátumu (dátum splatnosti). Po splatnosti dlhopisu sa výplata úrokov zastaví a emitent je povinný splatiť nominálnu sumu istiny investorovi.

Pretože výplaty úrokov sa všeobecne uskutočňujú v stanovených časových obdobiach a sú celkom predvídateľné, sa dlhopisy často nazývajú cenné papiere s pevným výnosom. Sú menej rizikové ako akcie.

Ako sa líšia dlhopisy od akcií?

Dlhopisy sa považujú za dlhové investície. Na druhej strane sa nákup akcií považuje za investíciu do vlastného imania, pretože investor (známy aj ako akcionár) sa stáva čiastkovým vlastníkom spoločnosti. Emitentmi akcií sú zvyčajne spoločnosti; emitentmi dlhopisov môžu byť spoločnosti alebo vlády. Kým dlhopisy zvyčajne neposkytujú príležitosť podieľať sa na ziskoch spoločnosti, akcionár je oprávnený získať časť zisku a môže mu byť udelené hlasovacie právo. Majitelia dlhopisov získavajú úroky, zatiaľ čo akcionári zvyčajne dostávajú dividendy. Obidvoje môžu dosahovať kapitálové zisky alebo kapitálové straty, ak cena, za ktorú predávajú cenný papier, je vyššia alebo nižšia ako cena, za ktorú ich kúpili.

Kupónové sadzby sú najčastejšie fixné - úroková sadzba zostáva konštantná po celú dobu životnosti dlhopisu. Niektoré dlhopisy však majú variabilné alebo pohyblivé kupónové sadzby (úrokové platby sa menia na základe vopred stanoveného harmonogramu alebo vzorca). Niektoré dlhopisy až do splatnosti vôbec neplatia žiadne úroky.

Keďže držitelia dlhopisov sú veriteľmi, ak dôjde k bankrotu spoločnosti, majú držitelia dlhopisov vyšší nárok na aktíva ako akcionári. Tým je zaistená väčšia bezpečnosť pre investora dlhopisov - ale nemusí úplne eliminovať riziko. Nakoniec s dlhopismi sa obchoduje inak ako s akciami. S dlhopismi sa zvyčajne obchoduje cez prepážku - napríklad od makléra k maklérovi alebo z jednej firmy do druhej, namiesto na burze cenných papierov. Na druhej strane na Slovensku je BCPB hlavne o obchodovaní s dlhopismi.

AKÉ SÚ VÝHODY INVESTÍCIÍ DO DLHOPISOV?

Predvídateľnosť príjmu

Ak je vaším cieľom udržiavať si určitú, stabilnú úroveň príjmu z vášho portfólia, vysoko kvalitné dlhopisy môžu poskytnúť celý rad predvídateľných peňažných tokov s minimálnym rizikom.

Bezpečnosť

V závislosti od kvality dlžníka Vám dlhopisy môžu ponúknuť vysoký stupeň istoty, že splátka úrokov a istiny bude prijatá v plnej výške, ak bude dlhopis držaný do splatnosti. Kvalita dlhopisu - a úroveň zabezpečenia, ktoré je s ním spojené - sa odráža v úverovom ratingu emitenta.

Diverzifikácia

Diverzifikácia znamená investovanie do rôznych kombinácií aktív vo vašom portfóliu. Napríklad pridaním cenných papierov s pevným výnosom, ako dlhopisov do akciového portfólia pomáha dosiahnuť väčšiu

diverzifikáciu. Toto je spôsob, ako znížiť portfóliové riziko kombinovanou investíciou - a zároveň potenciálne zvýšiť návratnosť v priebehu času, pretože aj keď jedna časť portfólia klesá na hodnote, stále existuje možnosť, že ostatné časti portfólia budú rásť.

Výber

K dispozícii máte širokú škálu emitentov dlhopisov s rôznymi kupónovými sadzbami a dátumami splatnosti. To vám umožní nájsť dlhopisy s hotovostnými tokmi, ktoré zodpovedajú vašim potrebám z príjmu a zároveň dopĺňajú ostatné portfóliové podiely.

Image from Pixabay

AKÉ SÚ INVESTIČNÉ RIZIKÁ?

Pri investovaní do dlhopisov existuje niekoľko rizík a návratnosť investícií je spravidla nižšia, keď je riziko nízke; vyššie výnosy znamenajú vyššie riziko. Dve kľúčové riziká sú riziko zlyhania a cenové riziko.

Riziko zlyhania (známe tiež ako kreditné riziko)

O emitentovi dlhopisu sa hovorí, že je v omeškaní, keď emitent nie je schopný splatiť úrok podľa plánu. Dlhopisy vlády SR nemajú takmer žiadne riziko zlyhania. Firemné dlhopisy sú viac vystavené riziku zlyhania, pretože spoločnosti nemôžu vyberať dane, keď dôjde k nedostatku hotovosti alebo využiť iné možnosti, ktoré majú vlády k dispozícii. Pretože finančné zdravie spoločnosti sa môže počas životnosti dlhopisu meniť, je dôležité sledovať zmeny. Investori môžu posúdiť pravdepodobnosť zlyhania spojeného s dlhopisom, sledovaním úverového ratingu emitenta.

Cenové riziko

Ak predáte svoje dlhopisy pred ich splatnosťou, ich cena alebo trhová hodnota môže byť nižšia ako cena, za ktorú ste ich kúpili. Cena kolíše počas celej životnosti dlhopisu a môže byť vyššia alebo nižšia ako jeho nominálna hodnota alebo hodnota istiny. Ak kupujete dlhopis pod nominálnou hodnotou, môžete očakávať, že po splatnosti dlhopisu dosiahnete kapitálový zisk ; podobne, ak ste kúpili dlhopis za vyššiu cenu ako jeho nominálna hodnota, v čase splatnosti budete mať kapitálovú stratu.

Cena dlhopisu závisí od kupónovej sadzby dlhopisu v porovnaní so súčasnou úrovňou úroku, zostávajúcej doby splatnosti, úverového rizika a zmien, ktoré môžu nastať.

Termín do splatnosti

Keď sa dlhopisy blížia k splatnosti, ich trhová hodnota sa blíži ich nominálnej hodnote. Všeobecne platí, že čím dlhšia je doba splatnosti a čím nižšia je kupónová sadzba, tým je hodnota dlhopisu citlivejšia na zmeny úrokov v ekonomike. Keď úrokové sadzby stúpajú, ceny dlhopisov so vzdialenou dobou splatnosti a nízkou kupónovou sadzbou klesajú najviac

Nebezpečenstvo

Spravidla môžete očakávať úplnú úhradu nominálnej hodnoty dlhopisu v deň splatnosti, pokiaľ je emitent schopný splácať dlh, ale ak sa úverový rating zmení počas životnosti dlhopisu, môže to mať vplyv na cenu dlhopisu. Napríklad, ak sa úverový rating dlhopisu "AAA" – čo je najnižšia úroveň rizika zlyhania - zmení z dôvodu veľkých strát spoločnosti, ktoré by mohli mať vplyv na schopnosť spoločnosti splácať úroky alebo istiny, cena dlhopisu klesne, aj keď nenastala zmena úrokových sadzieb.

Špeciálne vlastnosti

Mnoho dlhopisov má špeciálne vlastnosti, ktoré môžu mať významný vplyv na ich cenu, riziko a výnosy. Môžu byť splatné skôr alebo môžu byť konvertované napríklad na akcie emitujúcej spoločnosti. Dlhopisy môžu byť tiež predĺžené (splátky odložené z pôvodného obdobia na neskorší dátum) alebo môžu platiť iné osobitné ustanovenia.

Dopyt a ponuka

Dostupnosť dlhopisov a dopyt po nich tiež ovplyvňuje cenu dlhopisov. S rastúcim dopytom ceny stúpajú. Ak sa znižuje ponuka dlhopisov, všeobecne stúpajú aj ceny. V prípade držania dlhopisov sa ich výnos do splatnosti zvýši. Podobne, keď poklesne dopyt alebo sa zvýši ponuka, ceny klesnú a výnos do splatnosti klesne.

AKO INVESTUJEM DO DLHOPISOV?**Existujú tri bežné spôsoby, ako investovať do dlhopisov:**

1. Trh: individuálne dlhopisy sa nekupujú priamo na burze.. Namiesto toho sa nakupujú alebo predávajú prostredníctvom investičného poradcu, v poradensko- maklérskej firme alebo na mimoburzovom trhu. Cena zahŕňa všetky poplatky za služby poradcu.

Pri kúpe novo vydaného dlhopisu (dlhopis, ktorý predtým nevlastnil iný investor) vám investičný poradca poskytne prospekt alebo iné informačné dokumenty, ktoré vysvetľujú podmienky, vlastnosti a súvisiace riziká dlhopisu a potom kupujú dlhopis vo vašom mene na primárnom trhu. Doteraz už vydané dlhopisy sa nakupujú na sekundárnom trhu.

2. Podielové / investičné fondy: Dlhopisové alebo podielové fondy sú nepriamou metódou investovania do dlhopisov. Tieto produkty kombinujú profesionálny manažment a portfólio dlhopisov, ktoré majú rôzne dátumy splatnosti a úroveň kvality.

Na rozdiel od priamych investícií do dlhopisov však podielové fondy nemajú stanovený dátum splatnosti alebo kupónovú sadzbu, čo spôsobuje veľkosť a načasovanie vašich peňažných tokov neistými. Môže byť tiež ťažké určiť kvalitu dlhopisov držaných vo fonde alebo všeobecnú úroveň rizika. Podielové fondy účtujú investorom poplatok za správu, ktorý zahŕňa poplatky vyplatené poradcom.

3. Fondy obchodované na burze (ETF): ETF sú trustové podielové fondy, ktorých jednotky sa obchodujú na burze cenných papierov. Niektoré ETF vás vystavujú celému indexu dlhopisových trhov, zatiaľ čo iné sa snažia sledovať výkonnosť štátnych dlhopisov. Úroveň rizika sa líši v závislosti od vybraného ETF. Keďže ETF nie sú aktívne spravované, zvyčajne sa vyznačujú nižšími poplatkami za správu.